

VALTUUSTOALOITE

Pride-lipun liputuksesta luopuminen Vaasan kaupungissa

Me allekirjoittaneet Vaasan kaupunginvaltuutetut esitämme, että Vaasan kaupunki luopuu Pride-lipun liputtamisesta kaupungin virallisissa liputuksissa.

Perustelut

Pride-liputukseen liittyvänä keskeisenä toimijana pidetään valtakunnallisesti Seta ry:tä sekä sen kanssa yhteistyössä toimivia yhdistyksiä ja alajärjestöjä. Seta ry:n toiminnan tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä. Yhdenvertaisuuden periaate edellyttää, ettei ketään aseteta eriarvoiseen asemaan henkilöön liittyvien ominaisuuksien tai mielihiteiden vuoksi.

Sateenkaariaate on muuttunut vuosien saatossa, eikä sitä voida pitää enää aidosti tasa-arvon edistäjänä. Tietoomme on tullut tapauksia, joissa Pride-tapahtumien tai niitä järjestävien tahojen toiminta ei ole ollut johdonmukaista tämän periaatteen kanssa. On ollut tilanteita, joissa tilaisuuksista on poistettu henkilöitä tai heiltä on evätty pääsy tapahtumiin sen perusteella, että he ovat olleet järjestäjien kanssa eri mieltä. Kohua on myös herättänyt tapaus, jossa urheilijan, joka ei kannattanut sateenkaariaatetta, olisi katsottu kuuluvan joukkueen ulkopuolelle tai pelaaminen olisi pitänyt estää. Tällainen toiminta on rasismia ja lainvastaista syrjintää. Se on omiaan heikentämään luottamusta siihen, että toiminta toteutuisi aidosti yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden hengessä.

Vaasan kaupungin linjaus syrjinnästä

Vaasan kaupunki edustaa julkista valtaa, ja sillä on viranomaisena lakisäätöinen velvollisuus edistää yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden periaatteita kaikessa toiminnassaan. Tämä velvollisuus perustuu Suomen perustuslakiin (6 §), yhdenvertaisuuslakiin (1325/2014), tasa-arvolakiin (609/1986) sekä hyvän hallinnon perusteisiin. Lisäksi Euroopan unionin perusoikeuskirja sekä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntö velvoittavat viranomaisia torjumaan syrjintää.

Yhdenvertaisuuden edistäminen ei rajoitu pelkästään neutraaliin kohteluun, vaan se edellyttää myös aktiivisia tekoja, joilla vahvistetaan eri väestöryhmien asemaa ja ehkäistään syrjintää. Viranomaisilla on velvollisuus arvioida päätöksensä vaikutuksia eri ryhmiin sekä pidättäytyä toiminnasta tai viestinnästä, joka voi heikentää yhdenvertaisuutta.

Toimenpiteet

Useat suomalaiset kunnat ja kaupungit ovat käyneet keskustelua Pride-liputuksesta, ja osa on päättänyt olla liputtamatta tai luopunut aiemmasta käytännöstä. Päätöksiä on perusteltu muun muassa sillä, ettei kyse ole virallisesta tai vakiintuneesta liputuspäivästä, sekä halulla pitää kunnan tai kaupungin liputus lähtökohtaisesti neutraalina.

Pride-liputus ei ole pelkkä tekninen liputustoimi, vaan se on myös viestinnällinen kannanotto. Jos liputuksen taustalla olevien toimijoiden julkinen viestintä tai käytännön toiminta kohdistuu kielteisesti henkilöihin tai ryhmiin heidän mielipiteidensä vuoksi, liputuksesta muodostuu ristiriita kaupungin lakisäätöisiin velvollisuuksiin nähden. Tällöin liputus ei näyttäyty neutraalina yhdenvertaisuuden edistämisenä, vaan osapuolena olemisena kiistanalaisessa kysymyksessä.

Edellä esitetyin perustein esitämme, että Vaasan kaupunki luopuu Pride-lipun liputtamisesta.

Vaasassa 23.3.2026

Jukka Mäkyne (PS)

